

aan: Ben de Reu
datum: 16-5-2018
onderwerp: Stand van zaken energietransitie

Klimaatakkoord

Landelijk wordt voor klimaat en energie onder aanvoering van de minister van EZK toegewerkt naar een nieuw klimaatakkoord. Planning is dat dit akkoord op hoofdlijnen bekend wordt in de zomer, en definitief eind dit jaar. In dit klimaatakkoord zal worden gewerkt met sectoren, die overeenkomen met de Zeeuwse insteek. Het Rijk zet stevig in op regionaal maatwerk in de regio. Verwachting is dat de regionale uitwerking zich hierbij primair richt op de opgaven gebouwde omgeving (verwarming) en elektriciteit (opwekking hernieuwbare energie en infrastructuur).

Regionale energie- en klimaatstrategie (REKS)

Om invulling te geven aan de mogelijkheid die het Rijk biedt voor regionaal maatwerk, werkt de provincie nauw samen met de gemeenten, waterschap en netwerkbedrijf Enduris aan een zgn. Regionale energie- en klimaatstrategie (REKS). Dit betekent een samenwerkingsstructuur voor de komende jaren. Op dit moment is er een plan van aanpak (ambtelijk) gereed over hoe we deze samenwerking gaan opzetten en wat de kosten zijn. Aanstaande dinsdag wordt dit met alle Zeeuwse wethouders besproken. Als hier geen belemmering uit naar voren komen, zullen we de samenwerkingsstructuur gaan opzetten en kort na de zomer ook PS gedetailleerd meenemen hierin. Wanneer dit naar planning verloopt, zal Zeeland op gebied van regionale (energie) samenwerking landelijk een koploper zijn.

Aanleg windmolens

Meer goed nieuws. In 2013 is landelijk afgesproken dat de provincies samen zorgen voor 6000 MW aan windmolens in 2020 (de zgn. BLOW-afspraken). Het Zeeuwse deel van deze opgave is 570 MW. Onlangs is uit monitoring van het ministerie gebleken dat Zeeland goed op koers ligt om dit doel te halen, maar dat het landelijke doel niet gehaald zal worden wegens vertragingen in enkele andere provincies.

Klimaattop Zuid

Op maandag 4 juni a.s. wordt in Breda de eerste Zuid-Nederlandse klimaattop gehouden. Initiatief komt uit Brabant en Zeeland is nu ook aangehaakt. Op de volgende onderdelen leveren we actief input:

- Smart delta Resources.
- Getijdenenergie.
- Workshop rond circulair bouwen. Hiervoor zijn ook Zeeuwse woningbouwverenigingen uitgenodigd. Nescio Midavaine MARSAKI houdt een pitch over hun circulair woningbouwproject.
- Duurzame mobiliteit. We benutten de top om aan te haken op enkele kansrijke Brabantse initiatieven (die voorliggen op Zeeland).

De insteek is dat er gedurende de top een Slotakkoord KlimaatStroom Zuid wordt opgesteld, dat aan het eind van de dag door partijen ondertekend kan worden en aan minister Wiebes aangeboden wordt. Statenleden zijn van harte welkom; meer informatie en aanmelden kan op www.klimaatstroomzuid.nl.

Werkprogramma 2018 (toezegging 32)

Op de lijst van toezeggingen/moties staat nog een motie open: "GS wordt opgeroepen om proactief te werk te gaan om projecten binnen de circulaire economie en de energietransitie in Zeeland te realiseren en hierover te rapporteren." Het ambtelijk werkprogramma 2018 voor de aanpak energietransitie is inmiddels via de gebruikelijke lijn via GS aan naar de staten gestuurd, en digitaal beschikbaar: <https://voor.zeeland.nl/energie>. Rapportage (op hoofdlijnen) vindt plaats via de jaarrekening en de P&C-cyclus.

Road map SDR

Platform Smart Delta Resources heeft een 'Roadmap towards a climate neutral industry in the Delta region' opgesteld. De openbare versie van dit rapport wordt half april beschikbaar. In de roadmap zijn 8 concrete

projecten opgenomen die substantieel moeten gaan bijdragen aan de nationale CO2-reductie doelen voor 2030 en 2050. De roadmap is inmiddels openbaar beschikbaar via <https://www.smartdeltaresources.com/nl/roadmap-sdr>.

Circulair bouwen

- In de recreatiesector: Na positieve besluitvorming door GS is er een goede start gemaakt met het project circulair bouwen in de recreatiesector. Er is ondertussen met acht ondernemers gesproken over circulaire gebouwen, maar ook het oppakken van andere bedrijfsonderdelen op een circulaire en energiezuinige manier.
- Er is door ons een Interreg 2 Zeeën aanvraag gedaan, genaamd CBCI (Circular Biobased Construction Industry). Partners zijn Emergis en AVANS/HZ). Ons onderdeel wordt het opzetten en 'uitdiepen' / onderzoeken van circulaire contracten (van biobased naar circulair).

Tidal Technology Center

De bouw van het Tidal Technology Center op de Grevelingendam is in april gestart. Op 2 juni (dag van de Bouw) is er daar Open Huis en kan men de bouwput bezoeken. De provincie heeft dit centrum gesteund met subsidie, o.a. uit de "Balkenende"-gelden.

Urgenda tour

Op 5 juli doet Zeeland samen met stichting Urgenda mee aan de Zeeuwse Elfwegentocht, fossielvrij naar Friesland. Deze tocht vraagt op ludieke doch serieuze wijze aandacht voor klimaatverandering. In Zeeland zetten we de thema's windenergie, getijdenenergie en zilte teelten in het zonnetje. De NOS reist mee en zendt in de avond een half uur uit hierover.

Jongeren en onderwijs

- In het kader van het programma Finding Roots, waar wij aan hebben meebetaald, zijn ongeveer 20 jongeren getraind tot duurzame ambassadeurs van de toekomst en zij hebben een diploma ontvangen
- De HZ start komend najaar met een Minor over Energietransitie, en wil op inhoud graag samen werken met Provincie Zeeland. Wij denken met hen mee over studieobjecten en -onderwerpen.
- Verschillende ROC's bundelen hun krachten voor scholing in de energietransitie; SCALDA doet ook mee: <https://www.rvo.nl/actueel/nieuws/roc-en-aoc-bundelen-krachten-voor-energietransitie>

Four freedoms award voor mevr. Figueres

Deze week heeft mevrouw Christiana Figueres de internationale four freedoms award ontvangen als vertegenwoordiger van alle mensen die hebben bijgedragen aan het klimaatakkoord van Parijs in 2015. Wij hebben haar nog extra geëerd door een side event in kleine kring te wijden aan klimaatverandering en de Zeeuwse aanpak daarvan.